

ПЕРЕМИСЬКІ

ЕПАРХІЯЛЬНІ

ВІДОМОСТІ

Ч. 195/орд. — В справі наміреного проекту подружого закону.

Католицькі Єпископи в Польщі всіх трох обрядів видали дня 10. листопада 1931 до Духовенства й Вірних слідууючу відозву:

»В пастирській журбі за добро душ повірених нашій опіці, ми католицькі Єпископи, звертаємося до Всеч. Духовенства і Вірних з пересторогою і апостольським поученням. Приготовляється нове подруже право, яке вдаряє в основні засади св. Церкви і ображає переконання і совісті католиків.

Вже в 1926 р. 5. березня писали Єпископи в відозві до ряду і вірних:

»Духовенство і широкі круги нашої католицької суспільности вельми незапокоєні поважними вістками, що приготавливана кодифікація подружого права для католиків спирається на поглядах незгідних з засадами св. Церкви. Супроти того звертаються католицькі Єпископи всіх трох обрядів до представників уряду і посольських партій в справі забезпечення католицьким подружам їх таїнственного характеру«.

У вілповідь на цю відозву вірні св. Церкви на численних зібраннях боронили устно і на письмі святости і нерозривности Тайни подружжа.

Дня 31. грудня 1930 р. Св. Отець Пій XI видає

енцикліку про християнське подружжя. Підставову науку про подружжя Папа определяє ось так:

»Подружжя ані не установили, ані не відродили люди, тільки Бог. Не люди, а Бог, Творець самого сотворіння і Відновитель цього сотворіння Христос Господь закріпив його правами, утвердив і вивисшив. Тому ті права не можуть підлягати ніяким людським поглядам, ні взаємній умові подругів. Така наука св. Письма, таке незрушиме устне передання Церкви і таке врочисте опреділення св. Тридентийського Собору, котрий голосить і потверджує словами св. Письма, що подружжій звязок є нерозривний і його сила походить від Бога його Творця».

У відповідь на голос Христового дамісника вірні св. Церкви на наших землях забрали голос на численних зборах, в богатях відозвах в обороні святости і нерозривности подружжя.

В краю, в яким більшість горожан є членами Католицької Церкви, кодифікаційна комісія відповіла на папську енцикліку, на відозву Єпископату і на жадання католиків, проектом поружного права, який зближається до приписів про подружжя в більшовицькій Росії. В тім проекті подоптано засаду нерозривности подружжя, введено часові звязки, дозволено змінити мужів і жінок. І таким чином людина винеслася понад Бога, бо Ісус Христос каже: „*Ѣже ѡбо Богъ сочѣта, человекъ да не разлучаетъ*“ — що отже Бог злучив, чоловік нехай не розлучує. (Мат. 19, 6), а кодифікаційна комісія стає на становищі, що державний суддя є вищий понад Бога, що не потрібує Його слухати, що є в силі розв'язати те, що Бог злучив.

Говоримо твердими словами, бо небезпека велика і дуже близька. Треба здерти всі заслони, щоби представити смутну правду в повній грозі.

Намірене право суперечить Божому праву. Намірене право, це посів більшовизму в наших рідинах. Намірене право, загрожує народові смертельною духовою заразою і остаточним погромом. Не дай цього Господи?

Видко, що в кодифікаційній комісії не було правдивих католиків, бо католик не з імени але з віри, не міг підписати такоко проекту поружного права.

Члени комісії не повинні були бодай 144. статті Кон-

ституції в котрій сказано: »що р. католицька Церква управляється власним правом«, толкувати в тім значінню, що комісія не потрібувала числитися з наукою Церкви про одність і нерозривність Тайни подружжя.

Чи тому, що в порівнанні з міліонами католиків є в нас горстка людей, для котрих нема ніщо святого, котрі з віри строять собі жарти, що готові щораз інші невісти називати своїми законними жінками, чи тому, питаємо, величезна більшість вірних, має йти в неволю цьої горстки?

Церква сповняючи іками волю свого Божественного Основника, боронить святости і нерозривности подружжя та одночасно не тільки не нарушує і не хоче нарушувати прав, які держава, що до подружжя має, але навпаки помагає державі в тій справі. Пій XI в згаданій енцикліці про християнське подружжя висказує цю думку в такий спосіб: »І дійсно також в Лятеранський умові читаємо постанови: італійська держава хочачи повернути подружжій установі, яка є підставою родини, гідність, що відповідалаб традиціям свого народа, признає Тайні подружжя, кермованій канонічним правом, громадянську правосильність. До цього припису і до тої засади долучені потім дальші уступи умови«.

В цих уступах читаємо про права держави що до подружжя.

Те саме говорили Єпископи Польщі в своїм письмі до уряду і законодапних установ з дня 21. квітня ц. р.: »держава признає громадянські наслідки подружжю заключеному по приписам католицького права канонічного і признає, що властивим судом до вирішування справ такого подружого звязку є духовний суд«. Тим Єпископи ствердили рішучо, що громадянські справи, які відносяться до подруж, як маєткові, спадкові і інші належать до державної власти,

Св. Отець Пій XI. в енцикліці про християнське подружжя покликується з признанням на лятеранську умову і говорить так: »Ця подійсність може служити всім за приклад і узасаднення цєї правдивости, що навіть в наших часах, в котрих на жаль голоситься так часто цілковитий розділ держави від Церкви а навіть від всякої релігії, одна і друга начальна влада можуть без всякого вкорочення

своїх прав і зверхности у взаємній згоді і приязнім порозумінню в користь обох спільнот злучитися і зєднатися, та спільно чувати над подружжам, щоби через те усунути далеко від християнських подруж всяку небезпеку а навіть загрожуючу вже руїну».

Дай Господи, щоби те саме можна було сказати в будуччині про те нове намірене державне право. А буде можна сказати, як що католики не введуть в життя обговорюваного права.

Взиваємо католиків, нехай вчинять все, щоби цей проєкт подружого права погребано.

Взиваємо католиків, щоби всі безглядно пішли за голосом Церкви. Тому проєктові маємо всі протиставитися.

Взиваємо тих, що люблять Христа, що Йому послушні, щоби всіх старань доложили, щоби цей страшний і шкідливий намір ударемнити. Тут отвираєся обширне, повне зусиль, але богате в наслідки поле для праці католицької акції.

А понад все взиваємо все Духовенство і всіх вірних до горячих безнастанних молитов і благаймо Господа з відданням і вірою, що збереже святість Тайни подружжя «».

Слідують підписи всіх Єпископів.

Подаючи Всечесному Духовенству до відома повисшу відозву, поручаємо подати її до відома вірним в неділю перед празником Непорочного Зачаття Преч. Д. М. а опісля ще раз в сам день празника, пояснити її в двох добре приготованих проповідях і звернути їх увагу на сю небезпеку, яка грозить Церкві, християнській родині й вихованню дітей на випадок, колиби цей проєкт мав стати законом.

В празник Непорочного Зачаття Преп. Д. М. належить у всіх церквах Епархії, по Службі Божій співаній відспівати з народом Суплікацію, — безпосередно перед благословенням Нсв. Тайнами відчитати на голос, подібно як кожного року акт посвячення парохії Непорочно Зачатій Преч. Діві Марії по приписаному взорі (гляди „Епархіяльні Відомости“ ч. XII, за грудень 1930 стор. 165—166), опісля відмовити спільно з народом три рази „Богородице Діво“

на інтенцію відвернення грозячого нещастя а в кінці по-
благословити нарід Найсвятішими Тайнами та відспівати
пісню: „Под Твою милость“.

Розуміється само собою, що подібно як перед всіми
більшими празниками, Отці Душпастирі приготувлять вір-
них на це торжество дев'ятьдневним або принайменше три-
дневним богослуженням в честь Непорочної Богоматери
і заохотять їх до численного приймаання св. Тайн в день
Празника на честь Непорочно Зачатої.

Всечеснійші Отці завертати будуть до цієї переважної
справи в своїх проповідях і в пізнійших неділях та не за-
лишать жадної нагоди до того, щоби також і поза церквою
у брацтвах, організаціях, товариствах і т. п. усвідомляти
в сій справі загальні вірних та улаштовувати в тій цілі зібран-
ня й ухвалювати резолюції в обороні св. Тайни подружжя.

Над способом виконання цього зарядження чувати бу-
дуть оо. Декани, котрим цілу справу кладемо на серце,
щоби її мали постійно на увазі і в особливійшій опіці.

В своїм часі Еп. Ординаріят видасть поручення прислати
тут через Уряди деканальні точне звітлення зі стану справи.

Перемишль, дня 7. грудня 1931.

ЙОСАФАТ Епп.

Ч. 7095. — Пересторога в справі за великих домагань за духовні треби.

Що раз частіше надходять до Еписк. Ординаріату
зажалення вірних, що священники, часто не без сумних
наслідків і згіршення, домагаються за сповнювання різних
функцій духовних як: похорони, оповіди, шлюби і т. п.
а навіть при видаванню витягів метрикальних за високі
оплати, на які їх не стати.

Тепер настали для наших вірних часи дуже тяжкі;
збіже, дріб і худоба, одинокі середники для них до роздо-
буття готівки впали дуже в ціні, а брак всяких заробітків
викликає небувалу скруту грошеву межи ними. Ви Все-
чеснійші Отці, відчуваєте певно й самі ті невідрадні обста-
вини і тому Ви повинні ввійти в положення своїх вірних
та при сповнюванню поодиноких послуг духовних пійти їм
на зустріч з як найбільше уміркованими жаданнями.

Звертаючи на се увагу, перестерігаємо отсим Всеч.

Отців перед неуміркованням в тім напрямі як і перед безглядним їх стяганням, а провинившихся в кождім оправданім випадку потягнемо до строгої відвічальности. — Еп. Орд.

Ч. 6469. — В справі збірок на будову церкви в Перемишлі на Засянні.

Літом цього року розпочали ОО. Василіяни будову нової церкви в Перемишлі на Засянні. Перемиські парохіяни в цім районі міста відчували здавна потребу власного храму і в цім напрямі ішли довгі часи старання та в наслідок несприятливих обставин справа будови припізилася і випала на нинішні часи. Місцеві вірні складають на повисшу ціль більші і менші датки однак довершити будову власними засобами їм не під силу. Тут необхідна поміч ширшого загалу вірних цілої епархії.

Вправді переживаємо сьогодні дуже тяжкі часи, однак це не звільняє нас від обовязку складання хочби малих жертв, щоби в той спосіб причинитися до здвигнення Божого храму. З весною мають ОО. Василіяни продовжати будову та чи будуть в змозі її продовжати, це в високій мірі залежить від постави усіх вірних епархії.

В тій ціли зволять Всеч. Отці Душпастирі перевести збірку у своїх церквах в одну з найблизших неділь в часі Служби Божої заохотивши перед тим вірних горячими словами до складання жертв на повисшу ціль, а зібрані гроші переслати до Еп. Консисторії з зазначенням »на засянську церкву«. — Від Еп. Орд.

ВІДОЗВА.

Підписана Управа VII. Секції П. Е, П. підмоги церков, звертається вдруге до Всеч. Духовенства в справі створення сталого фонду для підмоги церков. Ся справа була предметом дискусії на загальних зборах Товариства П. Е. П. 23. червня 1931 р. Всі присутні одноголосно затвердили ухвалу конференції Всеч. Дух. 25. лютого 1930 р. щоби кожда матерна церква платила сталу вкладку на рік по 6 зол. а дочерна по 3 зол.

Преосв. Еп. Ординаріят сі ухвали не тільки апробував але й горячо поручив, а надто позволив, щоби два рази

до року с. є. в день Празника св. О. Николая 19. грудня і Благовіщення Пр. Богородиці 7. квітня відправлено акафіст і заряджено збірки на сю ціль.

На жаль ся акція не найшла ще повного зрозуміння, бо до 1931 р. вплинуло до сего фонду заледве 1074.92 зол. Вправді велика матеріяльна скрута доскулює тепер цілій нашій суспільности, нарід попав в нужду, з котрої не го-ден вийти. Тяжкий нинішній час. Але власне тому повинні ми всі згуртуватися, щоби спільно нести поміч тим, що не в силі самі собі помочи. В нинішних обставинах фонд підмоги церков може стати одиноким жерелом, з котрого будуть черпати підмогу убогі церкви. Ми полишені на власні сили. Ніхто нам не допоможе, якщо самі собі не поможемо. Тому мусимо взятися до створення такого фонду.

Річ ясна, що в першій мірі самі церкви повинні причинитись до зложення сего фонду. Ніяка церква не повинна відмовитись від зложення сеї малої квоти. Є це прецінь певного рода асекурація, бо в міру зросту сего фонду, буде могли користати з нього більша скількість церков. А право зглядно першенство до підмог матимуть тільки ті церкви, що правильно будуть платити свої членські вкладки.

Тому ті всі Всч. ОО. які залягають з вкладками від своїх церков за 1931 р. зволять їх чимскорше надіслати. Рівночасно Управа Секції за дозволенням Преосв. Еписк. Ординаріату просить Всч. ОО. з нагоди наближаючогося Празника св. о. Николая відправити Акафіст і урядити збірку по церквах. На случай перешкоди проситься таку збірку урядити в найблизшу неділю по празнику. Збірку проситься заповісти в попередню неділю, пояснити вірним ціль і значіння фонду підмоги церков, а в сам день збірки (безпосередно перед збіркою) бодай кількома словами за-гріти вірних до обильних жертв. Зібрані гроші проситься слати на адресу канцелярії Еписк. Консисторії з допискою „на фонд підмоги церквам“. (Для евіденції належить також зазначити, чи се є членська вкладка, збірка або добровільний даток).

За Управу VII. Секції П. Е. П.

ХРОНІКА.

Іменовання.

Ч. 6452. о. Яхно Яків, парох в Залікті деканом Підбужським.

Крилошанські відзнаки одержали:

Ч. 7090. о. Дуцько Юліян, парох в Летні.

Ч. 7169. о. Войтович Петро, парох в Негрибці.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 6813. о. Чолач Іван — Трійця.

Ч. 6814. о. Чайківський Теофіл — Сілець белзький.

Завідательства одержали:

Ч. 6958. о. Дигдалевич Йосиф — Радохонці.

Ч. 7036. о. Бараник Северіян ЧСВВ — Дрогобич.

Померли:

о. Сабарай Іван, парох в Радохонцях 9/11 1931.

о. Москалик Йосиф, парох в Ольхівцях 6/12 1931.

Душі їх поручається молитвам Всч. Духовенства.

З гр. кат. Еп. Консисторії.

Перемишль, дня 7. грудня 1931.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

